

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА**

Факультет фармацевтичний та медико-профілактичний

Кафедра громадського здоров'я, епідеміології та екології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради

Протокол № 01 «22» січня 2025 р



Голова вченої ради,

проктор з науково-педагогічної роботи

Олександр ТОЛСТАНОВ

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРЕЗЕНТАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

Освітньо-професійна програма

Галузь знань

Спеціальність

Рівень вищої освіти

Мова навчання

Статус дисципліни

Обсяг дисципліни

«Громадське здоров'я»

22 Охорона здоров'я

229 «Громадське здоров'я»

другий (магістерський)

українська

вибіркова

90 год /3 кредити

Київ – 2025

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА**

Факультет фармацевтичний та медико-профілактичний

Кафедра громадського здоров'я, епідеміології та екології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради

Протокол № _____ «___» _____ 2025 р

Голова вченої ради,

проректор з науково-педагогічної роботи

_____ Олександр ТОЛСТАНОВ

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРЕЗЕНТАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

Освітньо-професійна програма	«Громадське здоров'я»
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	229 «Громадське здоров'я»
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Мова навчання	українська
Статус дисципліни	вибіркова
Обсяг дисципліни	90 год /3 кредити

Робочу програму навчальної дисципліни **«Організація та презентація наукових досліджень»** розроблено на основі освітньо-професійної програми «Громадське здоров'я» підготовки здобувачів вищої освіти освітнього_ступеня Магістр за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» та відповідних нормативних документів

РОЗРОБНИКИ:

_____ Ірина ХОМЕНКО, завідувач кафедри громадського здоров'я, епідеміології та екології НУОЗ України імені П. Л. Шупика, професор, д. мед. н.

_____ Олександра ІВАХНО, професор кафедри громадського здоров'я, епідеміології та екології НУОЗ України імені П. Л. Шупика, професор, д. мед. н.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

_____ Сергій СОЛОВЙОВ, завідувач кафедри «Фармація» НУОЗ України імені П. Л. Шупика, д. фарм. н., професор

_____ Олена ТУРОС, заступник директора з наукової роботи ДУ «Інститут громадського здоров'я імені О.М. Марзєєва НАМН України», професор, д. мед. н.

Гарант ОПП

_____ Ірина ХОМЕНКО, завідувач кафедри, професор д. мед. н., професор

Робоча програма навчальної дисципліни обговорена та схвалена на засіданні кафедри громадського здоров'я, епідеміології та екології

протокол № 1 від «03» січня 2025 року

Завідувач кафедри _____ Ірина ХОМЕНКО, професор д. мед. н.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні Вченої ради фармацевтичного та медико-профілактичного факультету

протокол № 1 від «8» січня 2024 року

Голова ВРФ

Василь МИХАЛЬЧУК, д. мед. н., професор

ЗМІСТ

	стор
1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Місце, мета та завдання навчальної дисципліни	4
3. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	6
4. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	8
5. Програма навчальної дисципліни	9
6. Структура навчальної дисципліни	13
7. Самостійна робота	16
8. Виконання контрольних робіт для здобувачів заочної форми навчання <i>(за необхідності)</i>	13
9. Перелік питань для підсумкового контролю	19
10. Методи навчання	21
11. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання	21
12. Рекомендований бібліографічний список	23

1. Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «**Організація та презентація наукових досліджень**» є вибірковою компонентою освітньо-професійної програми «Громадське здоров'я» спеціальності 229 «Громадське здоров'я».

Загальний опис навчальної дисципліни подано в таблиці 1.

Таблиця 1

Найменування показників	Опис		
1. Загальна характеристика дисципліни			
Галузь знань	22 Охорона здоров'я		
Спеціальність	229 Громадське здоров'я		
Спеціалізація (за наявності)	-		
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)		
Мова навчання	українська		
Кількість годин	90		
Кількість кредитів	3		
2. Характеристика навчальної дисципліни за формами навчання			
	очна денна	очна вечірня	заочна
Рік підготовки	II-й	-	II-й
Семестр	IV-й	-	IV-й
Лекції	8	-	4 год
Практичні	18	-	6 год
Семінарські	16	-	4 год
Лабораторні	-	-	-
Самостійна робота	48	-	76 год
Курсова робота (курсовий проект) (за наявності)	-	-	
Вид контролю	залік	-	залік
Разом	90	-	90

2. Місце, мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Навчальна дисципліна «**Організація та презентація наукових досліджень**» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 229 «Громадське здоров'я» формує теоретичні знання та набуття компетентностей з підготовки, аналізу, використання сучасних методичних підходів до організації та представлення результатів наукових досліджень.

Організація навчального процесу здійснюється за кредитно-модульною системою відповідно до вимог Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи.

Обсяг навчального навантаження студентів описаний у кредитах ECTS – залікових кредитах, які зараховуються студентам при успішному засвоєнні ними

модулів (залікових кредитів).

Видами навчальної діяльності студентів згідно з навчальним планом є: лекції, семінарські та практичні заняття, самостійна робота студентів (СРС).

Тематичні плани лекцій, практичних та семінарських занять, СРС забезпечують реалізацію у навчальному процесі всіх тем, які входять до складу змістових модулів.

2.2. Мета дисципліни:

Метою викладання навчальної дисципліни **«Організація та презентація наукових досліджень»** є формування здатності застосовувати набуті знання, уміння та практичні навички для самостійного виконання та представлення результатів робіт з елементами пошукового та дослідницького характеру в діяльності фахівця з громадського здоров'я, самостійно ставити і вирішувати актуальні наукові завдання, сприймати та аналізувати наукові досягнення в галузі, застосовувати науковий підхід в своїй професійній діяльності, презентувати свої знання науковій громадськості.

2.3. Завдання вивчення дисципліни:

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни **«Організація та презентація наукових досліджень»** є:

1. Вміння застосовувати знання фундаментальних основ сучасних досліджень проблем і тенденцій громадського здоров'я у комплексному аналізі явищ і процесів, що виникають в Україні та інших країнах світу.
2. Здатність до аналізу, співставлення, порівняння варіантів розвитку системи громадського здоров'я, їх використання у контексті викликів ХХІ століття.
3. Здатність до здійснення пошукової (евристичної) діяльності, дослідження пріоритетних напрямів розвитку громадського здоров'я, організації і проведення наукових досліджень з проблем галузі.
4. Вміння на теоретичному рівні генерувати ідеї, формувати гіпотези наукового дослідження, розробляти доказову базу, визначати закономірності притаманні предметній області громадського здоров'я.
5. Вміння застосовувати знання, отримані та відібрані в ході експериментальних досліджень і практичної діяльності, для визначення об'єкту вивчення, систематизації, аналізу, узагальнення, представлення одержаної інформації.
6. Вміння використання наукової інформації задля її поширення та під час роботи у міжсекторальних групах з питань збереження здоров'я населення.

8. Здатність використовуючи біостатистичні та епідеміологічні методи для оцінки впливу факторів ризику на спосіб життя та здоров'я населення, управління ризиками.
9. Засвоєння вимог та принципів до форм інформаційно-комунікаційного супроводу публічного оприлюднення результатів наукових досліджень, звітів, оглядів, наукових проєктів, інших видів професійної діяльності при вирішенні фахово орієнтованих завдань у сфері громадського здоров'я.
10. Засвоєння студентами теоретичних знань та набуття практичних навичок з ефективного застосування технологій візуалізації даних наукових досліджень, необхідних фахівцям громадського здоров'я.
11. Формування навички створювати презентації з урахуванням специфіки аудиторії, на яку поширюється інформація.

2.4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни (міждисциплінарні зв'язки)

Міждисциплінарні зв'язки при вивченні навчальної дисципліни: важливими є зв'язки з:

- «Формування політики громадського здоров'я»;
- «Епідеміологія неінфекційних захворювань»;
- «Організація епіднадзора і контроль за інфекційними захворюваннями»;
- «Біостатистика»;
- «Доказова медицина»;
- «Моніторинг та оцінка в системі громадського здоров'я»

та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме:

- «Менеджмент та лідерство в громадському здоров'ї»;
- «Інформатизація та комунікації в громадському здоров'ї. Інформаційний менеджмент»;
- «Економіка охорони здоров'я (фінансовий менеджмент програм громадського здоров'я»;
- «Виробнича практика»;
- «Підготовка та захист магістерських робіт»

3. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

Результати навчання, формуванню яких спричиняє навчальна дисципліна «Організація та презентація наукових досліджень»:

ПРН 1. Оцінювати основні демографічні та епідеміологічні показники, значення

і тенденції зміни основних детермінант, що чинять вплив на здоров'я у розрізі різних груп населення в Україні, Європейському регіоні та світі, застосовувати основні поняття та концепції епідеміології та статистики при плануванні, проведенні та інтерпретації результатів досліджень.

ПРН 2. Визначати пріоритети та оцінювати потреби сфери громадського здоров'я, пропонувати науково обгрунтовані заходи та розробляти відповідні висновки та стратегії, які спрямовані на покращення галузі охорони здоров'я.

ПРН 3. Організовувати заходи з нагляду за станом здоров'я населення з використанням міжсекторального підходу.

ПРН 4. Формулювати висновки, розробляти прогнози та проводити аналіз впливу детермінант на здоров'я населення (соціальні, економічні, індивідуальні, навколишнього середовища), визначати потреби різних груп населення щодо здоров'я, базуючись на інформації отриманій із систем епідеміологічного нагляду.

ПРН 7. Ідентифікувати, аналізувати ризики, пов'язані з впливом на здоров'я населення детермінант навколишнього середовища (фізичних, радіаційних, хімічних, біологічних та виробничих) та організовувати відповідні заходи, спрямовані на захист здоров'я населення.

ПРН 8. Оцінювати вплив соціальних детермінант та основних індивідуальних детермінант здоров'я, розробляти відповідні заходи з метою збереження та зміцнення здоров'я населення.

ПРН 10. Розробляти та впроваджувати стратегії, політики та окремі заходи у сфері промоції здоров'я, здійснювати ефективну комунікацію у сфері громадського здоров'я з використанням різних каналів та технік комунікації.

ПРН 11. Розробляти та впроваджувати системи моніторингу і оцінки ефективності інтервенцій, профілактичних та діагностичних або скринінгових програм та політик в громадському здоров'ї.

ПРН 12. Здійснювати аналіз ефективності розроблених процедур, інтервенцій, стратегій та політик в сфері громадського здоров'я.

ПРН 13. Розробляти та впроваджувати, засновані на доказах, стратегії, політики та інтервенції громадського здоров'я із залученням зацікавлених сторін на основі міжсекторального підходу.

ПРН 17. Здійснювати адвокацію, комунікацію та соціальну мобілізацію у сфері громадського здоров'я, підтримувати лідерство та залучати і посилювати спільноти з метою збереження і зміцнення здоров'я населення.

ПРН 18. Критично оцінювати результати наукових досліджень та здійснювати

пошук потрібної наукової інформації у сфері громадського здоров'я аналізувати інформацію, здійснювати дослідження, формулювати за його результатами висновки та рекомендації щодо їх впровадження.

ПРН 19. Визначати та аргументувати перспективні напрями власної наукової роботи.

ПРН 20. Презентувати результати власних досліджень у формі доповідей, презентацій та наукових публікацій державною та англійською мовами.

4. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

Навчальна дисципліна «**Організація та презентація наукових досліджень**»:» дозволяє набути здобувачам вищої освіти наступних компетентностей:

- інтегральна компетентність:

здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі громадського здоров'я або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень показників здоров'я, оцінки ризиків і управління ними та характеризується невизначеністю умов і вимог;

- Загальні компетентності:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК 9. Здатність працювати в міжнародному контексті
- ЗК 10. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 11. Здатність розробляти та управляти проектами.
- ЗК 12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК 13. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК 14. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

- Фахові (спеціальні, предметні) компетентності:

- СК 1. Здатність оцінювати, інтерпретувати, порівнювати та прогнозувати основні показники громадського здоров'я.
- СК 2. Здатність визначати пріоритети і проводити оцінку потреб сфери громадського здоров'я у конкретній ситуації.
- СК 3. Здатність розробляти варіанти стратегій, політик та визначати окремі інтервенції, спрямовані на збереження та зміцнення здоров'я населення, та оцінювати їх ефективність.
- СК 4. Здатність аналізувати вплив різних детермінант на здоров'я населення та обґрунтовувати відповідні заходи з їх попередження.

- СК 6. Здатність аналізувати стратегії, політики та інтервенції в сфері громадського здоров'я та пропонувати заходи щодо поліпшення ефективності використання наявних коштів.
- СК 7. Здатність створювати команду для діяльності у сфері громадського здоров'я і забезпечувати її ефективну роботу.
- СК 8. Здатність розробляти проекти надання послуг громадського здоров'я та профілактики (первинної, вторинної та третинної) захворювань, промоції здоров'я, та забезпечувати їх реалізацію.
- СК 9. Здатність розробляти заходи з адвокації, комунікації та соціальної мобілізації у сфері громадського здоров'я.
- СК 10. Здатність використовувати етичні принципи та норми права при плануванні досліджень, збиранні інформації та її використанні.
- СК 11. Здатність застосовувати різні методики, стратегії та моделі викладання громадського здоров'я.
- СК 12. Здатність застосовувати наукові підходи щодо планування дизайну досліджень, збору даних, розповсюдження та використання результатів наукових досліджень у сфері громадського здоров'я.

5. Програма навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна структурована за модульним принципом і складається з трьох навчальних модулів, а саме:

- **навчального модуля 1 «Набуття універсального модуля дослідника»**, інтегрованими вимогами до модуля №1 є:

Знати:

- законодавчі, нормативно-правові документи в системі громадського здоров'я;
- методи епідеміологічних та медико-статистичних досліджень;
- медико-демографічні проблеми здоров'я, оцінка ризиків і управління ними;
- соціально-економічні, екологічні, генетичні детермінанти здоров'я;
- моніторинг та профілактика хвороб в системі громадського здоров'я;

Вміти:

- використовувати законодавчу та нормативно-правову базу при розробці систем збору, обробки та аналізу інформації зі здоров'я, оцінки ризиків і управління ними;
- проводити моніторинг показників стану здоров'я;
- застосовувати методи та інструменти для оцінювання здоров'я, оцінки ризиків і управління ними;
- планувати та впроваджувати в практику заходи з промоції здорового способу життя та підвищення грамотності населення в інтересах здоров'я;
- використовувати лабораторну базу для встановлення причинно-наслідкового зв'язку факторів впливу на здоров'я при організації профілактичних програм з

пріоритетних питань громадського здоров'я, оцінювати їх ефективність

– навчального модуля № 2 «Візуалізація інформації як метод посилення людського пізнання», інтегрованими вимогами до модуля №1 є:

Знати:

- Сучасні методи наукового дослідження, задля пошуку інформації у вітчизняній та іноземній літературі, розрізнення первинних і вторинних джерел, використання традиційних та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.
- Методичні підходи до розробки, планування та впровадження програми наукових досліджень, систематизації та презентації результатів досліджень.
- Засоби використання сучасного наукового обладнання та інноваційних технологій у громадському здоров'ї.
- Форми інтерпретації результатів експериментальних досліджень, участі у дискусіях із науковцями стосовно наукового значення та потенційних ефективних наслідків отриманих результатів.

Вміти:

- Проводити науковий аналіз результатів досліджень і використовувати їх в практичній діяльності
- Визначати власні гіпотези та проводити аналіз зроблених іншими визначень, які вважаються доведеними у галузі.
- Формулювати ідеї концепції в результаті одержання наукової інформації, дослідження, обговорення у високо спеціалізованій аудиторії, присвяченій певній темі роботі академічного або професійного спрямування.
- Визначати зв'язки між сучасними концепціями медичної науки, наводити докази та/або інші аргументи, що спростовують такі докази.
- Формувати нові висновки в існуючі знання щодо використання засобів профілактики та формування здорового способу життя для різних груп населення.

– навчального модуля № 3 «Принципи та правила поширення інформації з використанням візуалізації», інтегрованими вимогами до модуля №2 є:

Знати:

- Форми та план поширення даних;
- Принципи створення дизайну презентації;
- Правила підбору засобів презентації інформації;
- Значення інфографіки та етапи її розробки;
- Вимоги до поширення інформації через візуалізацію;
- Комунікаційні міжсекторальні та міжвідомчі зв'язки у системі громадського здоров'я в інформаційному форматі;
- Інформаційні технології у системі громадського здоров'я;
- Міжнародний, європейський досвід використання інформаційно-

комунікаційних технологій у системі громадського здоров'я.

Вміст:

- Представити, візуалізувати результати аналізу інформації в системі громадського здоров'я;
- Використовувати різні методи візуалізації інформації в системі громадського здоров'я;
- Презентувати інформацію за допомогою різних технічних засобів та видів презентації;
- Мультимедійна презентація в різних комбінаціях.

Кожен модуль навчальної дисципліни є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає аналіз результатів її виконання.

Змістове наповнення програми навчальної дисциплін у таблиця 2.

Таблиця 2

Код теми	Назва модулю, теми	Перелік основних питань теми
1	2	3
Модуль 1. «Набуття універсального модуля дослідника»		
1.1.	Законодавчі, нормативно-правові документи в системі громадського здоров'я.	Використання законодавчої та нормативно-правової бази при розробці систем збору, обробки та аналізу інформації зі здоров'я населення, оцінці ризиків і управління ними.
1.2.	Методи епідеміологічних та медико-статистичних досліджень.	Моніторинг показників стану здоров'я населення, критерії та методи оцінки. Методи та інструменти для оцінювання здоров'я населення, ризиків для здоров'я і управління ними.
1.3.	Медико-демографічні проблеми здоров'я, оцінка ризиків і управління ними.	Планування та впровадження в практику заходів з промоції, формування здорового способу життя та підвищення грамотності населення в інтересах здоров'я.
1.4.	Соціально-економічні, екологічні, генетичні детермінанти здоров'я.	Використання лабораторної бази для встановлення причинно-наслідкового зв'язку факторів впливу на здоров'я при

1.5.	Моніторинг та профілактика хвороб в системі громадського здоров'я.	організації профілактичних програм зпріоритетних питань громадського здоров'я, оцінка їх ефективності.
Модуль 2. «Візуалізація інформації як метод посилення людського пізнання»		
2.1.	Сучасні методи наукового дослідження, задля пошуку інформації у вітчизняній та іноземній літературі, розрізнення первинних і вторинних джерел, використання традиційних та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.	Науковий аналіз результатів досліджень і використання їх в практичній діяльності Гіпотези та аналіз існуючих досягнень за даними наукової інформації, достовірність та доведеність визначень у галузі.
2.2.	Методичні підходи до розробки, планування та впровадження програми наукових досліджень, систематизації та презентації результатів досліджень.	Формулювання ідей концепції в результаті одержання наукової інформації, виконаних досліджень, обговорення у високо спеціалізованій аудиторії, присвяченій певній темі роботи академічного або професійного спрямування.
2.3.	Засоби використання сучасного наукового обладнання та інноваційних технологій у громадському здоров'ї.	Визначення зв'язків між сучасними концепціями медичної науки, формулювання доказів та/або інших аргументів, що спростовують такі докази.
2.4.	Форми інтерпретації результатів експериментальних досліджень, участі у дискусіях із науковцями стосовно наукового значення та потенційних ефективних наслідків отриманих результатів.	Наукове обґрунтування висновків щодо використання засобів профілактики та здорового способу життя для різних груп населення.
Модуль № 3 «Принципи та правила поширення інформації з використанням візуалізації»		
3.1.	Методичні підходи до розробки, планування та впровадження програми наукових досліджень, систематизації та презентації результатів досліджень.	Форми та план поширення даних наукових досліджень. Інформаційні технології у системі громадського здоров'я.
3.2.	Міжнародний, європейський досвід	Правила підбору засобів презентації інформації за результатами наукових

	використання інформаційно-комунікаційних технологій у системі громадського здоров'я.	досліджень. Вимоги до поширення інформації через візуалізацію. Значення інфографіки та етапи її розробки.
3.3.	Комунікаційні міжсекторальні та міжвідомчі зв'язки у системі громадського здоров'я в інформаційному форматі.	Презентація інформації за допомогою різних технічних засобів та видів презентації.

6. Структура навчальної дисципліни (навчально-тематичний план викладання дисципліни)

Код теми	Назва освітнього модулю, теми	Денна форма навчання 90 годин					
		Усього	лекції	семінарські	практичні	самостійна робота	індивід. робота
Модуль I. «Набуття універсального модуля дослідника»							
1.	Тема 1.1 Законодавчі, нормативно-правові документи в системі громадського здоров'я.	6	-	2	-	4	-
	Тема 1.2. Методи епідеміологічних та медико-статистичних досліджень.	6	2			4	-
	Тема 1.3. Медико-демографічні проблеми здоров'я, оцінка ризиків і управління ними.	6		2		4	-
	Тема 1.4. Соціально-економічні, екологічні, генетичні детермінанти здоров'я	6	-	2		4	-
	Тема 1.5. Моніторинг та профілактика хвороб в системі громадського здоров'я.	6			2	4	
Усього кредитів 1,0 / 30 годин за модулем I		30	2	6	2	20	-
Модуль 2 «Візуалізація інформації як метод посилення людського пізнання»							
2.	Тема 2.1. Сучасні методи наукового дослідження, задля пошуку інформації у вітчизняній та іноземній літературі, розрізнення первинних і вторинних джерел,	8	2	2		4	-

	використання традиційних та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.						
	Тема 2.2. Методичні підходи до розробки, планування та впровадження програми наукових досліджень, систематизації та презентації результатів досліджень.	14	2	2	2	8	-
	Тема 2.3 Засоби використання сучасного наукового обладнання та інноваційних технологій у громадському здоров'ї.	4	-	-	2	2	-
	Тема 2.4. Форми інтерпретації результатів експериментальних досліджень, участі у дискусіях із науковцями стосовно наукового значення та потенційних ефективних наслідків отриманих результатів.	4	-	-	2	2	-
Усього кредитів 1,0 / 30 годин за модулем II		30	4	4	6	16	
Модуль 3 «<u>Принципи та правила поширення інформації з використанням візуалізації</u>»							
3.	Тема 3.1. Методичні підходи до розробки, планування та впровадження програми наукових досліджень, систематизації та презентації результатів досліджень.	16	-	2	8	6	
	Тема 3.2. Міжнародний, європейський досвід використання інформаційно-комунікаційних технологій у системі громадського здоров'я.	4	-	2	-	2	
	Тема 3.3. Комунікаційні міжсекторальні та міжвідомчі зв'язки у системі громадського здоров'я в інформаційному	10	2	4	-	4	

	форматі.						
Усього кредитів 1,0 / 30 годин за модулем III		30	2	8	8	12	-
Підсумковий контроль		залік	2	-	-	-	-
Усього кредитів 3 /90 годин		3/90	8	18	16	48	-
Код теми	Назва освітнього модулю, теми	Заочна форма навчання 90 годин					
		Усього	лекції	семінарські	практичні	самостійна робота	індивід. робота
Модуль I «Набуття універсального модуля дослідника»							
1.	Тема 1.1.Законодавчі, нормативно-правові документи в системі громадського здоров'я.	8	-	-	-	6	-
	Тема 1.2. Методи епідеміологічних та медико-статистичних досліджень.	6	2	-		4	-
	Тема 1.3. Медико-демографічні проблеми здоров'я, оцінка ризиків і управління ними.	6	-	-	2	4	-
	Тема 1.4. Соціально-економічні, екологічні, генетичні детермінанти здоров'я.	6	-	-	-	6	-
	Тема 1.5. Моніторинг та профілактика хвороб в системі громадського здоров'я.	4	-	-	-	4	
Усього кредитів / годин за модулем I 1,0 кредитів/30 годин		1,0 /30	2	-	2	24	-
Модуль II «Візуалізація інформації як метод посилення людського пізнання»							
2.	Тема 2.1.Сучасні методи наукового дослідження, задля пошуку інформації у вітчизняній та іноземній літературі, розрізнення первинних і вторинних джерел, використання традиційних та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.	8	-	2	-	6	-
	Тема 2.2. Методичні підходи до розробки, планування та впровадження програми наукових досліджень, систематизації та презентації результатів досліджень.	6	2	-	-	4	-

	Тема 2.3. Засоби використання сучасного наукового обладнання та інноваційних технологій у громадському здоров'ї.	8	-		-	8	
	Тема 2.4. Форми інтерпретації результатів експериментальних досліджень, участі у дискусіях із науковцями стосовно наукового значення та потенційних ефективних наслідків отриманих результатів.	8	-	-	2	6	-
Усього кредитів / годин за модулем II		1,0/30	2	2	2	24	--
Модуль 3 «<u>Принципи та правила поширення інформації з використанням візуалізації</u>»							
3.	Тема 3.1. Методичні підходи до розробки, планування та впровадження програми наукових досліджень, систематизації та презентації результатів досліджень.	8	-	-	-	8	
	Тема 3.2. Міжнародний, європейський досвід використання інформаційно-комунікаційних технологій у системі громадського здоров'я.	10	-	2	-	8	
	Тема 3.3. Комунікаційні міжсекторальні та міжвідомчі зв'язки у системі громадського здоров'я в інформаційному форматі.	12	-	-	2	10	
Усього кредитів / годин за модулем III		1,0/30	-	2	2	26	
Підсумковий контроль / залік		2	-	-	-	-	-
Усього кредитів / годин		3/90	4	4	6	76	-

7. Самостійна робота

Код теми	Зміст самостійної роботи	Обсяг СР (годин)	
		денна	заочна

1	Тема 1. Законодавчі, нормативно-правові документи в системі громадського здоров'я. Вивчення теоретичного матеріалу за темою Опрацювання нормативно-правових документів Виконання навчальних завдань за темою	4	6
	Тема 2. Методи епідеміологічних та медико-статистичних досліджень. Вивчення теоретичного матеріалу за темою Опрацювання нормативно-правових документів Виконання навчальних завдань за темою	4	4
	Тема 3. Медико-демографічні проблеми здоров'я, оцінка ризиків і управління ними. Вивчення теоретичного матеріалу за темою Опрацювання нормативно-правових документів Виконання навчальних завдань за темою	4	4
	Тема 4. Соціально-економічні, екологічні, генетичні детермінанти здоров'я Вивчення теоретичного матеріалу за темою Опрацювання нормативно-правових документів Виконання навчальних завдань за темою	4	6
	Тема 5. Моніторинг та профілактика хвороб в системі громадського здоров'я.	4	4
2	Тема 1. Сучасні методи наукового дослідження, задля пошуку інформації у вітчизняній та іноземній літературі, розрізнення первинних і вторинних джерел, використання традиційних та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій. Вивчення теоретичного матеріалу за темою Опрацювання нормативно-правових документів Виконання навчальних завдань за темою	4	6
	Тема 2. Методичні підходи до розробки, планування та впровадження програми наукових досліджень, систематизації та презентації результатів досліджень. Вивчення теоретичного матеріалу за темою Опрацювання нормативно-правових документів Виконання навчальних завдань за темою	8	4
	Тема 3. Засоби використання сучасного наукового обладнання та інноваційних технологій у громадському здоров'ї. Вивчення теоретичного матеріалу за темою Опрацювання нормативно-правових документів Виконання навчальних завдань за темою	2	8
	Тема 4. Форми інтерпретації результатів експериментальних досліджень, участі у дискусіях із науковцями стосовно наукового значення та потенційних ефективних наслідків отриманих результатів. Вивчення теоретичного матеріалу за темою Опрацювання нормативно-правових документів Виконання навчальних завдань за темою	2	6
3.	Тема 1. Методичні підходи до розробки, планування та впровадження програми наукових досліджень, систематизації та презентації результатів досліджень.	6	8

	Вивчення теоретичного матеріалу за темою Опрацювання нормативно-правових документів Виконання навчальних завдань за темою		
	Тема 2. Міжнародний, європейський досвід використання інформаційно-комунікаційних технологій у системі громадського здоров'я. Вивчення теоретичного матеріалу за темою Опрацювання нормативно-правових документів Виконання навчальних завдань за темою	2	8
	Тема 3. Комунікаційні міжсекторальні та міжвідомчі зв'язки у системі громадського здоров'я в інформаційному форматі. Вивчення теоретичного матеріалу за темою Опрацювання нормативно-правових документів Виконання навчальних завдань за темою	4	10
	Усього	48	76

7.1. Завдання для самостійної роботи

1. Написання рефератів
2. Створення електронних варіантів схем та таблиць
3. Створення мультимедійних презентацій
4. Участь у науковому дослідженні
5. Участь у науково-практичних конференціях з дисципліни

Самостійна робота включає роботу з рекомендованою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, самостійне опанування методів роботи фахівців системи громадського здоров'я. Самостійна робота може виконуватися у навчальних кабінетах кафедри, бібліотеці університету, в домашніх умовах. Здобувач вищої освіти може звернутися до викладача за консультацією з проблемних питань, що виникають при вивченні дисципліни та виконанні самостійної роботи.

Індивідуальні завдання як один з видів самостійної роботи здобувача вищої освіти мають включати назву, їхній обсяг, коротку характеристику змісту і вимог до виконання та оцінювання. Індивідуальне завдання з певної навчальної дисципліни передбачає закріплення, узагальнення та застосування знань, набутих здобувачем під час вивчення дисципліни, для комплексного розв'язання конкретного фахового завдання.

Тематика індивідуальних завдань, вимоги до звітування/захисту тощо, формується провідним викладачем дисципліни, які є елементом Навчально-методичного комплексу дисципліни та затверджується кафедрою у відповідному порядку, підлягають перегляду кожного навчального року.

Індивідуальні завдання з навчальної дисципліни «Промоція здоров'я. Соціально-економічні детермінанти здоров'я» передбачає виконання студентом наукової роботи, участі у науковій конференції університету, факультету, іншого закладу вищої освіти, друкування наукової статті тощо. Оцінювання входить до поточного контролю.

8. Виконання контрольних робіт для здобувачів заочної форми

навчання

Виконання контрольної роботи є важливим елементом навчального процесу за заочною формою навчання, оскільки підготовка та виконання завдань контрольної роботи дозволяє самостійно оволодіти освітньою програмою навчальної дисципліни в міжсесійний період.

Тематика контрольних завдань, вимоги до підготовки, виконання, звітування/захисту тощо, формується провідним викладачем дисципліни у окремі Методичні рекомендації, які є елементом Навчально-методичного комплексу дисципліни та затверджується кафедрою у відповідному порядку, підлягають перегляду кожного навчального року.

9. Перелік питань для підсумкового контролю

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до підсумкового контролю відповідно до зазначеної у навчальному плані форми (*залік чи екзамен*) розробляються провідним викладачем кафедри згідно із тематичним планом робочої програми навчальної дисципліни, є елементом Навчально-методичного комплексу дисципліни та затверджується кафедрою у відповідному порядку, підлягають перегляду кожного навчального року.

Перелік питань до кінцевого контролю з дисципліни «Організація та презентація наукових досліджень»

1. Набір інструментів для оцінки соціально-економічних ризиків.
2. Набір інструментів ВООЗ для оцінки соціально-економічних детермінант для здоров'я людини
3. Етика впровадження програм промоції здоров'я
4. Показники здоров'я в різні вікові періоди життя людини
5. Сучасні методичні підходи до оцінки показників здоров'я на індивідуальному та популяційному рівнях
6. Глобальний тягар неінфекційних захворювань на економічний розвиток країни
7. Статистичні асоціації та причинно-наслідковий зв'язок для оцінки та управління ризиками
8. Стійкість і прийняття рішень в умовах невизначеності при оцінці ризиків
9. Концептуальні моделі здоров'я та його складові
10. Індивідуальне здоров'я, його характеристика.
11. Основні інтегральні показники здоров'я населення.
12. Групове здоров'я, його характеристика та методи оцінки.
13. Рівні здоров'я, їх характеристика.
14. Концептуальні засади формування етики здоров'я.
15. Популяційне здоров'я, показники та методи оцінки.
16. Критерії популяційного здоров'я за визначенням ВООЗ.
17. Критерії оцінки здоров'я населення.
18. Індекси здоров'я, їх характеристика.

19. Статистичні показники оцінки популяційного здоров'я.
20. Індекс людського розвитку, характеристика та використання в систем громадського здоров'я.
21. Прямі показники здоров'я.
22. Непрямі показники здоров'я населення, використання в системі громадського здоров'я.
23. Аналіз стану здоров'я населення за інтегральними показниками.
24. Інтегральна оцінка популяційного здоров'я в системі громадського здоров'я.
25. Комплексна оцінка здоров'я населення, методика проведення.
26. Індекс DALY (Disability-adjusted life years). Значимість в системі громадського здоров'я
27. Забезпечення реалізації пріоритетності збереження здоров'я населення в системі громадського здоров'я України.
28. Принцип обґрунтування оздоровчих програм в системі громадського здоров'я.
29. Позиція міждисциплінарного підходу до комплексної оцінки стану здоров'я населення в системі громадського здоров'я.
30. Індекс тривалості здорового життя – HALY (Health-adjusted life expectancy at birth).
31. Основні вимоги до розрахунку комплексних показників здоров'я населення.
32. Аспекти здоров'я, вкладені у значення терміну «Здоров'я».
33. Основні елементи комплексного аналізу здоров'я населення в системі громадського здоров'я.
34. Забезпечення міжнародного співробітництва у сфері громадського здоров'я України.
35. Джерела вивчення популяційного здоров'я населення.
36. Популяризація здорового способу життя, зміцнення здоров'я населення в системі громадського здоров'я.
37. Офіційні джерела даних про здоров'я населення.
38. Спеціально організовані проспективні дослідження в системі громадського здоров'я.
39. Соціологічні дослідження в системі громадського здоров'я.
40. Соціальна категорія здоров'я, її значення в системі громадського здоров'я.
41. Громадське здоров'я в практичній діяльності сімейного лікаря.
42. Дані реєстрів здоров'я для системи громадського здоров'я.
43. Показники реалізації розвитку системи громадського здоров'я.
44. Математичне моделювання в системі громадського здоров'я.
45. Презентації результатів наукових досліджень: поняття та види.
46. Основні форми презентацій результатів наукових досліджень та вимоги до них.
47. Основні тактики підготовки та здійснення усних презентацій результатів

наукових досліджень.

48. Прийоми і засоби підготовки та здійснення письмових презентацій результатів наукових досліджень.

49. Особливості українського наукового та ділового мовлення.

50. Правильні наукові мовленнєві конструкції.

51. Загальна характеристика патентного права.

53. Авторське право та суміжні права: загальна характеристика.

54. Особливості правовідносин у сфері інтелектуальної власності.

55. Механізм захисту прав авторів і патентовласників.

10. Методи навчання

Для активізації процесу навчання здобувачів освіти в ході вивчення дисципліни застосовуються такі навчальні технології та засоби:

✓ *на лекціях* чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага здобувачів освіти на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; здобувачі освіти заохочуються до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо;

✓ *на семінарських заняттях* обговорюються основні проблеми теми; проводяться дискусії, спрямовані на поглиблення, розширення, деталізацію і закріплення теоретичного матеріалу, які сприяють активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти, формуванню самостійності суджень, умінню відстоювати власні думки, аргументувати їх на основі наукових фактів та сприяють оволодінню фундаментальними знаннями, допомагають розвивати логічне мислення, формувати переконання, оволодівати культурою толерантності.

✓ *на практичних заняттях* запроваджуються різні навчальні технології: обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; лабораторні роботи; виконання дослідів; метод проєктів (проєктування); мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального супроводження; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи здобувачів освіти є чіткий контроль відвідування здобувачами освіти занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.

11. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання здобувачів в НУОЗ України імені П. Л. Шупика проводиться з використанням рейтингової системи (далі - ЄКТС), в основу якої покладено поопераційний контроль і накопичення рейтингових

балів за різнобічну навчально-пізнавальну діяльність здобувачів у процесі навчання.

Методи оцінювання на поточному/періодичному контролі: усне опитування, модульні контрольні письмові роботи, оцінювання виконання індивідуальних завдань, оцінювання розв'язання розрахункових задач, захист результатів практичних, лабораторних робіт, оцінювання доповідей, оцінювання активності на занятті, тестування (бланкове або комп'ютерне), оцінювання есе, оцінювання виконання практичних навичок, захист історії хвороби. Для здобувачів очної (денної, вечірньої) форми навчання кожен модуль завершується модульною контрольною роботою.

Методи оцінювання на підсумковому контролі: усний залік, письмовий залік, диференційований залік, усний іспит, письмовий іспит, тестування, захист проєктів тощо відповідно до специфіки й особливостей дисципліни, що вивчається.

Приклад шкали оцінювання

Поточний контроль 120														Підсум- ковий контроль	Сума	
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2					Змістовий модуль 3			80	200	
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	МК 1	Т6	Т7	Т 8	Т 9	МК 2	Т 10	Т 11	Т 12	МК 3	залік	
5	5	5	5	5	15	5	5	5	5	15	5	5	5	30		

Розмір шкали ЄКТС з навчальної дисципліни (освітнього компонента) для рівнів освіти дорівнює 200 балам, а мінімальна позитивна оцінка починається з 111 балів.

Оцінка за модуль визначається на підставі суми оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового модуля контролю (ПМК) (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати під час вивчення навчальної дисципліни для галузі знань 22 Охорона здоров'я, становить 200, в тому числі: за поточну навчальну діяльність – 120 балів; за результатами підсумкового модульного контролю – 80 балів (на підставі листа МОЗ № 0804-47/10395 від 15.04.2014). Таким чином, частки результатів оцінювання поточної навчальної діяльності і підсумкового модульного контролю становлять відповідно 60% та 40%.

Для занесення балів оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти у відомість обліку успішності та індивідуальний план здобувача вищої освіти використовується таблиця співвідношення між здобутими результатами успішності здобувача та ECTS оцінками

Оцінка ECTS	Оцінка у національній шкалі	Бали за ECTS	
		кількість балів	для галузі знань 22 Охорона здоров'я
A (відмінно)	5 (відмінно)	47 - 50	93-100
B (дуже добре)	4 (добре)	44 - 46	87-92
C (добре)		40 - 43	81-86
D (задовільно)	3 (задовільно)	35 - 39	70-80
E (достатньо)		30 - 34	60-69
FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	2 (незадовільно)	18 - 29	35-59
F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням		1-17	1-34

Загальний розподіл балів за результатами навчання

Сума балів		Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Пояснення
100 балів	200 балів			
90 - 100	170 – 200	A	зараховано/оцінка	відмінне виконання
82 - 89	155 – 169	B		вище середнього рівня
75 - 81	140 – 154	C		загалом хороша робота
68 - 74	125 – 139	D		непогано
61 - 67	111 – 124	E		виконання відповідає мінімальним критеріям
35 - 60	60 – 110	FX	не зараховано	необхідне перескладання
1 - 34	1 – 59	F		необхідне повторне вивчення дисципліни

12. Рекомендований бібліографічний список Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40. Ст. 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
3. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19 листопада 1992 р. № 2801-XII (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 4. Ст. 19. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>
4. Про авторське право та суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3792-XII (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 13. Ст. 64. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
5. Про вищу освіту : Закон України від 01 липня 2014 р. № 1556-VII (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 37-38. Ст. 2004. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
6. Про наукову і науково-технічну експертизу : Закон України від 10 лютого 1995 р. № 51/95-ВР (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної*

Ради України. 1995. № 9. Ст. 56. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95-%D0%B2%D1%80>

7. Про наукову та науково-технічну діяльність : Закон України від 26 листопада 2015 р. № 848-VIII (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 3. Ст. 25. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/848-19>

8. Про освіту : Закон України від 05 вересня 2017 р. № 2145-VIII (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 38-39. Ст. 380. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

9. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3687-XII (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 7. Ст. 32. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>

10. Коротюк, О. В. Цивільний кодекс України. Кн. 4: Право інтелектуальної власності [Текст] : наук.-практ. комент. [до кн. IV Цивіл. кодексу України]. 2022. 339 с.

11. Кудін А. Адміністративно-правове забезпечення патентної діяльності в Україні: теорія і практика : монографія / А. Кудін. Київ : Людмила, 2020. 324 с.

12. Культура мовлення та риторика : навчальний посібник. Глухів : Глухівський НПУ ім.О.Довженка, 2020. 324 с.

13. Про систему громадського здоров'я: Закон України від 6 вересня 2022 р. № 2573-IX.

14. Про утворення ДУ «Центр громадського здоров'я»: Наказ МОЗ України 18 вересня 2015 р. № 604. Режим доступу до ресурсу: http://mos.gov.ua/ua/portal/dn_20150918_0604.htm.

15. Про затвердження методичних рекомендацій «Оцінка ризику для здоров'я населення від забруднення атмосферного повітря», Наказ від МОЗУ від 13.04.2007 № 184. URL: <http://surl.li/rnymt>

16. Про стратегію сталого розвитку України до 2030 року. 27.12.2017 р. URL: <https://is.gd/QOGs69>

17. Постанова КМ України № 106 від 17 лютого 2021 р. «Про внесення змін до Постанови КМ України від 17 листопада 2019 р. № 1121»: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/106-2021-n#>

18. Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010. Затверджено на надано чинності: Наказ Держспоживстандарту України 28.07.2010 № 327. Чинний від 01.11.2010.

19. Наказ МОЗ України від 29.03.2002 р. № 117 (із змінами № 958 від 06.06.2022, № 769 від 10.10.2023). Перелік КХ професій працівників. Випуск 78. Охорона здоров'я». Режим доступу: zakon.zada.gov.ua/rada/show/ua/17282-02#Text.

20. Наказ МОЗ України від 12.12.2018 р. № 1383 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1002016-80#n8>

21. Наказ МОЗ України 18 вересня 2015 р. № 604 «Про утворення

ДУ«Центр громадського здоров'я». Режим доступу:
http://mos.gov.ua/ua/portal1/dn_20150918_0604.htm.

22. Указ Президента України № 842/2023 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 22 грудня 2023 року «Щодо профілактики, ранньої діагностики та лікування злоякісних новоутворень»

Основна література

1. Human Health Risk Models and Tools. <https://www.epa.gov/risk/human-health-risk-models-and-tools>
2. Resources for Environmental Professionals. <https://www.epa.gov/ris>
3. Human Health Risk Assessments. <https://www.epa.gov/risk>
4. Environmental health risk assessment. <https://www.health.vic.gov.au/environmental-health/environmental-health-risk-assessment>
5. OECD Environmental Risk Assessment Toolkit: Tools for environmental risk assessment and management. <https://www.oecd.org/env/ehs/risk-assessment/environmental-risk-assessment-toolkit.htm>
6. WHO Human Health Risk Assessment Toolkit: Chemical Hazards <https://www.who.int/publications/i/item/9789240035720>
- 12.2.12. Europeyskiy plan deystiypoukreplenyupotensiala I uslugobshchestvennogozdravookhraneniya. Copenhagen, WHO Regional Office for Europe, 2012 (document EUR/RC62/12). 52 s.
7. Європейська програма роботи на 2020-2025 рр.: Спільні дії для міцнішого здоров'я: <http://apps.who.int/iris>.
8. Громадське здоров'я: навчальний посібник/за загальної редакції Грузевої Т. С. К.: Книга-плюс, 2021. 296 с.
9. Громадське здоров'я: підручник /Грузева Т. С., Лехан В. М., Огнев В. А. та ін; за заг. ред Т. С. Грузевої. Вінниця: Нова Книга, 2023. 616 с.
10. Гігієна та екологія: підручник /за ред. В. Г. Бардова. Вінниця: Нова Книга. 2006. 720 с.
11. Біостатистика: підручник /за заг. Ред. Т. С. Грузевої // Вінниця: Нова Книга, 2020: 384 с.

Додаткова література

1. Про порядок надання первинної медичної допомоги: Наказ МОЗ України від 19.03.2018 № 504, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 21.03.2018 року за № 348/31800 (із змінами, внесеними згідно з наказом МОЗ України № 2593 від 11.11.2020 р.).
2. Хоменко І. М., Івахно О. П., Першегуба Я. В., ін. Перспективи підготовки медичних кадрів у системі громадського здоров'я. Медичні перспективи, 2021. Т. 26, № 2: С.141-146. DOI: <https://doi.org/10.26641/2307-0404.2021.2.234655>.
3. Гульчій О. П., Хоменко І. М., Захарова Н. М., ін. Methodological approaches to upgrading public health professional training competency based model in Ukraine. Wiadomosci Lekarskie. 2018. 71 (7): 1336-1341.
4. Хоменко І.М., Івахно О.П., Першегуба Я.В., ін. Пріоритет національної

політики системи громадського здоров'я України /Traditional medicine and pharmacology. Achievements, innovations, and alternatives: collective monograph Gryshchenko V. – etc. – International Science Group//Boston : Primediae Launch, 2021. 327 p. Available at : DOI-10.46299/ISG.2021.MONO.MED.II, P. 247 – 253.

5. Iryna M. Khomenko, Oleksandra P. Ivakhno, Yaroslav V. Pershehuba. Management of institutional and preventive activities in the Public Health system of Ukraine. Wiadomosci Lekarskie, Volume LXXIV, Issue 5, May 2021. С. 1237-1240.

6. Операційний посібник «Розробка та фінансування регіональних і місцевих програм громадського здоров'я» Ляшко В., Півень Н., Брага М., ін. https://phc.org.ua/sites/default/files/users/user90/Manual_Development%20and%20funding%20of%20regional%20and%20local%20public%20health%20programs_print_210x297%2B3mm.pdf.

7. Європейська модель компетенцій для працівників сфери громадського здоров'я: <http://www.euro.who.int/en/health-topics/Health-systems/public-health-services/policy/the-10-essential-public-health-operations/>

8. Principles of Epidemiology in Public Health Practice, an Introduction to Applied Epidemiology and Biostatistics. Third Edition/U.S. Department of Health and Human Services (CDC). 2012. 511 p. URL: <https://www.cdc.gov/ophss/csels/dsepd/ss1978/ss1978.pdf>.

9. Литвин С. Х. Підготовка дослідницького проєкту та презентація результатів наукових досліджень : підручник / Сергій Литвин, Вікторія Добровольська ; Нац. акад. керів. кадрів культури і мистецтв. Київ : Ліра-К, 2022. 267 с.

Інформаційні ресурси

1. Latest news from WHO <https://www.who.int/>
2. The WHO Regional Office for Europe <https://www.who.int/europe/about-us/about-who-europe>
3. Державна установа «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України» <https://www.phc.org.ua/>
4. Centers for Disease Control and Prevention U.S. Department of Health & Human Services <https://www.cdc.gov/>
5. Міністерство охорони здоров'я України. <https://moz.gov.ua/pro-ministerstvo>
6. Національна Парламентська бібліотека України: *веб-сайт*: URL: <http://www.nplu.org/>
7. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України: *веб-сайт*: URL: <http://mon.gov.ua/>
8. Офіційний веб-сайт Президента України: *веб-сайт*: URL: <http://president.gov.ua>
9. Офіційний портал Верховної Ради України: *веб-сайт*: URL: <http://rada.gov.ua/>
10. Офіційний веб-сайт ЮНЕСКО *веб-сайт*: URL: <http://www.unesco.org/>

11. Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua>
12. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України
<https://mepr.gov.ua>
13. The Lancet <https://www.thelancet.com/>
14. National Library of Medicine <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
15. Department of Health & Social Care
<https://www.gov.uk/government/organisations/department-of-health-and-social-care>
16. EPA <https://www.epa.gov/>
- Всесвітня організація охорони здоров'я: [www/who/int](http://www.who.int)
17. The Association of Schools of Public Health in the European Region
ASPHER: <https://www.aspher.org/>
18. Кохрейнівський центр доказової медицини: www.cebm.net
19. Кохрейнівська бібліотека: www.cochrane.org
20. Національна медична бібліотека США
MEDLINE www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed
21. Канадський центр доказів в охороні здоров'я: www.cche.net
22. Українська база медико-статистичної інформації «Здоров'я для всіх»
<http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203>
23. British Medical Journal: www.bmi.com
24. Evidence-Based Medicine: www.evidence-basedmedicine.com
25. Principles of Epidemiology in Public Health Practice, an Introduction to Applied Epidemiology and Biostatistics. Third Edition/U.S. Department of Health and Human Services (CDC). 2012. 511 p.
URL: <https://www.cdc.gov/ophss/dsepd/ss1978ss1978.pdf>.
26. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського: веб-сайт: URL:
<http://www.nbuv.gov.ua/>

Лист перегляду (актуалізації) робочої програми навчальної дисципліни

№	Висновок щодо актуальності РПНД*	Дата перегляду	№ протоколу кафедри	Підпис викладача	Підпис гаранта ОПП	Підпис завідувача кафедри

*У колонці «Висновок щодо актуальності РПНД»значити висновок кафедри, щодо перегляду (актуалізації): *актуалізовано; необхідно внести зміни у такі розділи (із їх зазначенням);внесені зміни у розділ; замінено сторінки №; тощо.*